

Public Health
Agency of Canada Agence de la santé
publique du Canada

Angayukaat Maligutikhait ANIAKTAILIGIYIT KAPITIGUTAIT

A Parent's Guide to Immunization - Inuinnaqtun Version
Guide des parents sur la vaccination - Version Inuinnaqtun
Inuinnanqutuurimania (Nunavut)

Canada

“Kangikhipkaitjutikanut munarinirmullu aanniarutinit Kanatamiutanik thapkunuuna hivuliqtiunirmut, paanariiknirmut, nutaamik ikayuutikhamik havaktauyakhanullu inungnut aanniartailinirmut.”

— Aaniaqtuliqinikkut Timiqutigiyait Kanatami

Angayuqqaat Maliktahaat Kapurhiqniqmut
tautuinnarialik Qaritauyakkut uumani:
www.publichealth.gc.ca/immunization

Una taigualiurhimayuq taiguangnginnarialik allatqiinguyunik piliurhimayunik apiriguvit.

Piumaguvit allanik taiguagakhaqnik, hivayarlugu:
1 800 O-Canada (1-800-622-6232)
TTY: 1-800-926-9105

© Her Majesty the Queen in Right of Canada, 2010

Cat.: HP40-38/2009Inq-PDF
ISBN: 978-0-662-03410-0

Angayukaat Maligutikhait

**ANIAKTA ILIGIYIT
KAPITIGUTAIT**

Aniaktailigiyit Kapitigutait – Aniaktailigiyit munagiyaangani nutait aniaktailigiyiit

Nutakatit piyukhat nakuutiaktumik aniaktailigiyiit ovalo ilauyt munagitjutikhait 13nik aniaktailigiyit kapitigutait aniagutainik. Ikayulaaktatit nutakatit hivuliungitumik kihimi tamaat nutakatit kapitikatagunik.

Aniaktailigiyit kapitigutait inuupkaihimayut amigaitunik inuuhaaktunik ovalo nutakanik aalanit nutkaktigutainik kinguani 50ni ukiuni.

Naamaktut, ayonaitut – ovalo havainaktut!

**ANIAKTAILIGIYIT KAPITIGUTAIT?
KAPIGUTAIT? ANIAGUTIT?
KAPITJUTAIT?**

Amigaitut ukautait kihimi aatjikutainik ukutiliiit.

Tuhakpagunakhuyutit Inuit ukaktainik mikhaanut "Kapigutait" nutakanut, "Aniaktailigiyit Kapitigutait" ovaluniit "Aniagutit."

Hapkoa ukautait tamamik ukautikaktut aatjikutainik.

Pingitkalualutit kanuk ukautait atukpaktut, ikpinaktut ilaa nutakatit munagiyaayukhat.

Kanuk Aniaktailigiyit Kapitigutait ikayulaaktut Nutakatka?

Nutakatit aniaktailigiyit ilauyt ukpatainik munagiyaangani aniagutainik. Nutaanguyt ilangit havainaktut munagiyaangani aniagutait.

Ubluk tamaat, nutakatit aktukpaktut amigaitunik aniagutilaagutainik: iklumini, nutagakavimi ovalo niuvikvimi. Ovaluniit kunkitaugaagamik angayuminit ovaluniit nayaminit pikaktut aniagutilaagutinik. Kihimi, amigaitut hapkoq aniagutigilaaktait munagilaaktait nutakat aniaktailigiyinik ovalo aniagutigilaitut. Ilaani, nutakatit pilaaktut aniagutilaagutinik aniaktilaaktunik.

Angililugalualutik nutakatit ayoikhailutik nigiyaangani inminik, aniaktailigiyit ayoikhaiyukhat kanuk ilitagilaaktut ovalo nutkaktinahualugit aniagutigilaaktainik. Ovalo aatjikutaatut nutakatit nigipaktivaktatit, aniaktailigiyit atugutait ikayuktukhat nutkaktinahualugit akhut aniagutikhainik.

Talvani pipkaktakhait aniaktailigiyit kapitigutainik piyukhauyutit.

Nutakatit aniaktailigiyit kapitigaaganik, ikayukpaktatit hakugiktumik aniaktailigiyinik ovalo munagitjutikhainik nutkaktilaaktut aniaktailigiyit-nutkaktivaktut aniaktilaagutait ovalo aniagyaangani.

NALUNGITPIIT

Ukautaa “Aniaktailigiyit Kapitigutait” pihimayut ukautaanit “aniaktailigiyit” – ukakhimayut munagitjutikhait aniagutit.

2

Munagilugit nutakatit 13nit akhut anialaagutainit

Aniaktailigiyinik kapitigaaganik nutakatit, munagiyatit 13nit anialaagutainit nutkaktilaaktut. Hapko a nialaagutait akhut niakpialilaaktait ilangit nutakat tukuvaktut.

Tamamivyat amigailaaktut kilamik Inunut, kalagaagamik. Tunigunik nutakatit aniaktailigiyit kapitigutikhainik kilamik munagilaaktait aniagiyaagani.

Hunat anialaagutainik kapitigumik nutkaktilaaktut?

Nutakatit kapitigaaganik nutkaktilaaktut 13nik anialaagutainik-nutkaktilaaktut ania gutait. Amigaitut hapko a nia gutit tamaliktut Kanatami ilaa, aniaktailigiyit kapitikataligamik – ovalo hamna nakuuyuk.

1. **Diphtheria** pipkailaaktut akhut anikaagutainik ayokhagutait nutakatit. Diphtheria aniaktilaaktait nutakatit umatainik ovalo ihumatjutainik atugutait ovalo nuutililugit.
2. **Tetanus** anialaagutit amigaitut Inuit ihumalikpaktut tutigaagamik halumaitunik kikianik. Tetanus nalvaalaaktut halumaituni, anani ovalo Inunit. Tetanus iluanungaagamik nutakanut angmakhimayut kiligutainik, pipkailaakutut nukiinik nutkaktilutik, anikhaalilutik ovalo tukulaalutik.
3. **Pertussis (Kalaktigutit)** nuutililaaktut akhut kalagutainik (kalakpiagutit), anikhaalilutik ovalo migianginalilutik. Nutkahalaitut ubluunik ovaluniit tatkikhutiunik ovalo ilaan tukupkailaaktut. Ikpinaqpiaktut nutakatit ukiukagaagata siksniik tatkikhutiunik ataani.
4. **Polio** aniaktilikpaktait nutakatit kitkanik tulimaanut ovalo kagitainut ovalo nuutililaaktait nukiit ovaluniit tukupkalaaktait.
5. **Haemophilus influenzae type b (Hib)** aniaktilaaktut tulumaanut. Pipkailaaktut kalakpiatilitugit, puvitiliklugit igiat, tuhaktitililutik ovalo tukulaalutik.
6. **Measles** pipkailaaktut kukukpiatigutainik, akhut unatalutik, kingait kuvinalilutik ovalo imaina lilituk iingit pilaaktut atauhimit malgunut ubluunik. Measles pipkailaaktut kalakpiatilitugit, anikhaalilutik, tuhaktitililutik, kagitainik ihuinaaktitilutik ovalo tukulaalutik.

- 7. Mumps** pipkailaaktut unatalutik, niakungaktititlugit ovalo puvitiklugit, ulugilaliliklutik kinait ovalo nukuhii. Nutakatit tuhaktitilaaktait ovalo tulumaanik anialilaatilugit. Nutaanguyt aniagutait, mumps ikpinaktut hivunikhaanik nutagalilailutik.
- 8. Rubella (German measles)** pipkailaaktut unatalutik ovalo ukpatainik aniagutainik, pivaktut ilaani ubluinik. Ikpinakiaktut inuuhimaitunik nutakanik hingaihimayunut. Hingaihimayut aknait munagihimaitkumik rubella aniagutainik aktugumik hingaihimatilugit, nutagakhait tamalaaktut. Aktugumik rubella, nutagait inuuulaaktut tuhalaitumik, takulaitumik ovaluniit umatait ovaluniit kagittait ihuinaahimalutik. Hingaitinatit, apigilutik taaktinik kapitilaagiagani rubelaamit.
- 9. Varicella (Chickenpox)** pipkailaaktut unatalutik ovalo kumiinalaatunik ukpatainik nani amiit angmaksiilaaktut. Ilangit nutakat, chickenpox pipkailaaktut amiit angmaksiilitut akhut (nigiyutut aniagutainik), angmaksiilitut amiinik, kalakpiatitilugit, kagittainik ihuinaalutik ovaluniit tukutilugit.
- 10. Hepatitis B** ikpinaktilaaktut puvainik ovalo ilaani pipkalaaktut puvait aniagutikhainik ovaluniit aalanik akhut puvainik ayokhalaalutik nutakatit.
- 11. Pneumococcal disease** pipkailaaktut kalakpialaagutainik tulimaat aniakpilaagutait ilangit tulimaanik aniagutikhainik, hiutit ovalo auktit aniaktitilugit. Nutakatit hiutainik ovalo kagittainik aniaktitilutik.
- 12. Meningococcal disease** pipkailaaktut tulimanik aniagutinik – aniagutainik nutakatit tulimaanut ovalo kagittainut – ovaluniit auktit aniaktitilugit. Nutakatit tukulaaktut tulimaanit aniagutainit.

- 13. Influenza (The flu)** aatjikutauuyut anikhaagutainik aniagutainik pilipaktut nutakatit kingainik ovalo igiaganik. Influenza aniapialaautat – ilaa nutaat nutakat ovalo nutagait. Nutakatit influenza aniagutikakat, ayokhalaaktut anikhaagutikhainik ovaluniit kalakpiatititklugit.

Inuit aniakataguikata hapkonanik aniagutinik, hunmat nutakatka aniaktailigiyit kapitiyukhauuyut?

50nik ukiuni, amigaitut nutakat akhut anialikhimayut akhut – ovalo amigaitut tukuhimayut. Ublumi, nakuuhiyugut. Ilaa amigaitut nutakat aniaktailigiyit kapitiakataligamik, amigaitut hapko ariagutit tamaliktut – kihimi tamamik tamakhimaitut.

Nutakat nutkagumik aniaktailigiyit kapitigutainik, hapko arialaagutait takufalaaktut. Hamna pikatainaktut aalanik nunani. Kapitigaaganik nutakatit, ikayulaaktutit nutkaktilugit anilaagutainik – tamaat.

NALUNGITPIIT?

kapitigunik nutakatit, tamaat munagilaaktut mikhaanut anialaagutait nutkaktilaaktut kapitigumik.

3

Kapitigutait aniktailigliyut

Kapitigutait aniktailigliyut, akhut ikayulaaktait nutakatit aniktailigliyiit – Tamaat inuuhanut.

Hunauyut kapitigutait?

Kapitigutait aniagutuyut kapitjutainik nutakatit aniktailigliyit kapitigaagamik. Tukutivaktut ovaluniit hakuiktiklugit anialaagutit ikayuklugit nutakatit aniktailigliyiit atugutainik ilihaktiklugit kanuk munagilaaktut inminik. Kapitigutait munagivaktut nutakatit anialailutik aniakpiagutinut.

Kanuk havagutait munagilaaktut nutakaptinik?

Tukupkaivaktut ovaluniit hakujilugit anialaagutait kapitigutait nutakani aniktailigliyiit hanavlutik malgunik ikpinaktunik atugutkhainik nutkatiyaangani aniagutkhainik hivunikhainut: nutaat anialaaatutit taivaktut aniktailigliyiit ovalo atulaaktut aniktailigliyit kapitigutait tamaktitilaalugit anialaagutainik.

Tamamik atulaaktut ikayulaaktut nutakatit ukpatait ilitagivkalugit anialaagutainik ovalo nutkaktilugit aniaktailigliyit kapitigutainik aniagutait aktuktigaagamik.

Amigaitut nutakat tamaat munagiayuyut aniktailigliyiinit. Ilaa anialilaitiklugit. Ilangit nutakat ilaani munagiayaulikpaktut aniktailigliyinit. Hamna ukaktut mikiyumik anialilaaktut aktugumik anialaagutainut, kihimi angivalaangitumik aniagutainik.

Kanuk nalungilaaktunga kapitigutait aniaktaililaaktut?

Aniktailigliyit kapitigutait kungiaktaunginaktut ovalo ihivgiuktaukatakhutik tamaat nunakyumi ovalo Kanatami angiktautinagit atugutkhait. Kanatami amigaivyaktut atugutkhait kungiagiagani tuhaktakhainik aalanik ikpinalaagutainik kapitaagumik.

Akhut aniafaagutait kapitigutainit pikatangitut ovalo tuhaktitivaktut kilamik Inuit Aniaktailigliyit Havakiiniut Kanatami, ayokhagutait munagiyaagani kilamik. Iniktitutit ublumi kapitigutait nakuutiaktut ovalo aniktailigliyut. Kapitigutait aniktailigliyut 13nit aniagutainit.

Aniaktailigiyit kapitigutait nutakamnik aniaktilaaktut?

lik. Aniaktailigiyit kapitigutait pipkaivaktut nutakanik anialaagutainik atugutait hakutikhtilugit, ilihakhugit ukpatait ilitagilutik ovalo nutkaktinahualutik anialaagutainik. Nutakatit inminik aniaktailigiyiit atugutait ayokhangitut nutkaktinahualutik ovalo munagilugit hakugiugutait ovaluniit tukuhimayut anialaagutainik kapitigutainik. Ikiliniaktut unakutait ovalo hiniktilugit ilaani ovaluniit ningaumatalugit. Hapkoan kanugitjutait pitjutait pilikpaktut malgunik ublunik kapitigaagamik.

Ilangit Inuit ihumaalulikpaktut kapitigutait aalanik aniaktilaaktut, ilangit kagitaikinik kayumiikttilutik, inuugaagutigilaaktut aniagutit. Aniaktailigiyit ihivgiuktit ovalo kabluniit kauyimayatukangit nunakyuami ihivgiukhimayut tuhagutikhainik katitigutainik amigaituni ukiuni takuyaangani hapkoan katitigutikaktut kitkanit kapitigutainit ovalo kagitaikinik kayumiikttilutik. **ihivgiuktit
nalvaakhimaitut katitigutainik kitkanit kapitigutait ovalo kagitaikinik
kayumiiktigtutainik ovaluniit aalanik anialaagutainik.**

NALUNGITPIIT?

Aniaktailigiyit kapitigutait nakuutiaktut atugutainik ublumi aniaagutainit. Kanatami, akhut ikpinagutait pilaaktut ilaani – mikitkiyait atauhimik amigaitpiaktut kapitigutainik. Pigaagamik, munagiuvaktut kilamik ovalo nutkaktitilaalutik.

Ayokhalaagutait kapitigutait-nutkagutait anialaagutainik angitkiyayut pilaagutainik akhut aniafaagutainik aniaktailigiyit kapitigutainit.

4

Nutakatit aniaktailigiyit kapitiyauyukhat kilamik

Kilamik nutakatit aniaktailigiyit kapitigaagamik ikpi-nakpiaktut ilaa, kapitigutait havatiaalamata tunigaagamik kilamik. Nutakatit aniaktailigiyit kapitiyukhauyut inuulgamiutitlugit, ilaa munagiyaangani anialaagutainik nutkaktigutikhainik inuulgamiutitlugit.

Kakugu nakuuva nutakatka aniaktailigiyit kapititaugumik?

Taaktit ovaluniit munakhii tuniniaktaatit aatjikutainik aniaktailigiyit kapitigutikhainik maligutikhainik ukakhimayut nakuutiaktut ukiungit ovalo aniaktailigiyit kapitigutikhainik nutakatit. Aipait nalvalaaktutit nutakatit aniaktailigiyit kapitigutikhait maligutikhainik takulugit kagityayuk takulviani hamani: www.publichealth.gc.ca/immunization.

Tamaat munagiyaangani, nutakatit aniaktailigiyit kapiyauyukhat aannilihaaqqat, 1 tatqiqhiunmi, 2 tatqiqhiutini, 4 tatqiqhiutini, 6 tatqiqhiutini, kitkanit 12mit 18mut tatqiqhiutini – ovalo kitkanit hitamanit siksinut ukiumi. Ilangit kapitigutikhait tunivaktut ilihaktunut nutakat kitkanit krat 4mit 8mut. Hamna maligutikhait aalatkiktut nani inuuyunut nunaini.

Ilangit kapitigutait tuniyaayukhat amigaivyaktunik nutakanut aniaktailigiyit atugutainut. Ikitunik kapitigutainik, nutakatit kapiyauyukhat angililigungumik, anialaigiagani.

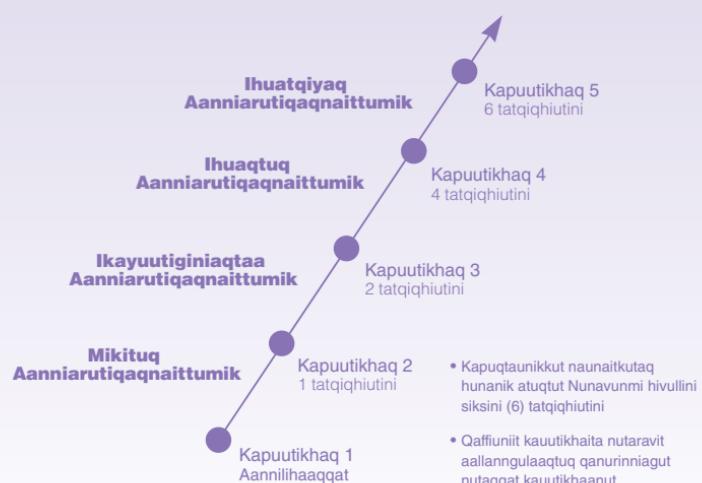
Nutagaga mikivalaakaa?

Ik. Hivuliimi malguni ukiungini, nutakatit akhut ikpinakpiaktut piyaangani 13nik anialaagutainik nutkaktilaaktut. Hamna ukaktut aniagutikaligungumik, ilangit kalainagutinik ovlauniit tulimaaminik anialaagutainik. Aniapilaaktut – ovaluniit tukulaalutik. Taimaimat, aniaktailigiyit kapitigutait piliktukhat inuuhanit – tuniyaangani munagitjutikhainik kilamik pilaakata.

Kafinik kapitilaaktut nutakatka aniktailigiyumik tamamik?

Taaktiit ovaluniit munakhiit ukautiniaktaatit kitut kapitigutikhait nutakatit piyakhait takuyaktuguni, maligiaqani kafinik. Ihvigiukhimayut takupkaiyut nutakatit aniaktailigiyit atugutikhait munagilaaktainik amigaitkiyainik kapitigutikhainik aniktailigiyini ovalo nakuutjutkhainik.

Uvva Qanuq Nutarannuat Aanniariitkutiqalaatquq

NALUNGITPIIT?

Nutakatit tunikatagaagami aniaktailigiyit kapitigutainik kilamik, aniaktailigiyit atugutait ilihianiaktut kapitigutainit kanuk munagilaaktut ovalo nutkaktilugit anialaagutait munagiyaangani – tamamik ublumi ovalo hivunikhainut.

Kinguvaguptatauk?

Kapitaungitpata atauhimik ovaluniit amigaituni, nutakatit aniaktailigiyiinik, takuyaktuklugit taaktiit ovaluniit munakhitkuni kilamik. Ikayulaaktut kanuk kapitigutikhainik nutakatit pilaakhimayut ovalo kitut piyakhainik.

5

Nutakatit pihimayut munagitjutikhanik

Nutakatit aniaktailigiyit kapitigutainik kilamik atauhiuyuk ikpinaktumik munagitjutinik angayukaanut. Kapitikatagunik nutakatit angililigaagamik, munagiyatit akhut anialaagutikhainik namungauyaangani – ukiukaligumik kulinik, 20nik ukiunik – ovalo inuugagutainik.

Nani nutakatka aniaktailigiyit kapitilaaktatka?

Nutakatit inuugaagata, taaktiit, munakhiit ovaluniit aknat munagiit hingaihimayunut ukalaaktut ikpinagutainik nutakatit kapitiyauyukhat, inuuvianit piliklutik.

Takuyaktatigilugit nutakatit nunani aniakvianut, taaktiit, munakhiit ovaluniit aniakvinut ovaluniit aalanik munakhinik kapitiyaukluigit.

Hivulimi takuyaktuni, tuniyauniaktutit makpigaamik maligutikhainik nutakatit maliktakhainik inuugaagutainik kapitikatagutikhainik.

Tamamik takuyaktuguni, nakuuyuk ihumaguvit takuyaktufaagutikhainik aipait aniaktailigiyit kapitigutikhainik.

Akikangituut?

Iihik. Nutakat aniaktailigiyit kapitigutikatagutainik aikiit tamaat Kanatami.

NALUNGITPIIT?

Aniaktailigiyit kapitigutigunik nutakatit, nakuutiaktut ihivgiuktauguvit inminik aniaktailigiyit kapitigutainik ublumi pihimayut.

Tuhagutikhait nutaat kaihimayut Kanatami

Tamamik Kanatami tunivaktut akiitumik aniaktailigiyit kapitigutikhainik. Nutaanguguvit kaihimayut Kanatamut, apigilutit aniakvinut ihivgiuktauyaangani nutakatit aniaktailigiyit kapitigutikhainik pihimayut. Atuklugit inminik titigautainik pihimayatit, taaktiit ovaluniit munakhiit pitkuniaktut kapitigutikhainik nutakatit.

Ikpinaktutlu ihivgiuktauguvit ovalo ihuakhaklugit inminik aniaktailigiyit kapitigutainik.

NALUNGITPIIT?

Autlaagaagavit aalanut nunanut, ilvit ovalo ilakatitit anialilaaktut amigaitunik nutkaktilaaktut aniaktailigiyit kapitigutainik. Ikpiniaktut ukakatigilugit taaktit, munakhiit ovaluniit aniakviit ovaluniit takulugit autlaaktiligiyit aniakviit siksinik ubluunik autlaatinatit. Ilangit kapitigutikhait pitkulaaktut kanugitkuvit ukiutit, namut autlaaniaktutit ovalo hulinaktutit. Puigungilutit nutkaktilaaktut anialaagutit kapitigaagamik inuugaagunik. Hamna atuniaktutlu ilakatinut ovaluniit ilaukatigiiit pulaagaagata aalanit nunamit – kapitigutait ubluminut ihuakhakhimayukhat.

Kanuk naluhuilaaktunga maligutainik?

Inuuhiit nutaamik nutakamik havakpiagutigilaat.

Hapkoq talimat atulaaktut piyaangani nutakatit nakuuyumik aniaktailigiyit kapitilaaktut kakugu.

1. Nutakatit kapitigiaktugaaganik, titigaklugit kakugu kapitifaaniaktut – unghikalualutik tatkikhuitini.
2. Kilamik naluhuiguvit ubluunik nutakatit kapitifaaniaktut, titigaklugit makpigaanut.
3. Apigilugit taaktit ovaluniit munakhiit makpigaakhainik kapitigutait ihuagiagani kakugu tamamik kapitigutait kanugitut nutakatit pihimayainik ublumi.

4. Pihimalugit nutakatit kapitigutait makpigaat tamaat, ilaa taaktit ovaluniit munakhiit nalungiyaangani kanugitumik kapitikhimayut.
5. Pihimalugit nutakatit aniaktailigiyit kapitigutait makpigaat tamktillaivimi. Atuniaganik atuniaguivit Nutakakavimi ovaluniit Ilihakvimi, autlaaguivit aalanut nunanut ovaluniit pihimalugit aniakviumungaugguvit ayokhaliguvit.

Atuklugit titigagutait makpigaat avataanik maligutikhait naluhuigiaganik nutakatit aniaktailigiyit kapitigutainik!

Nutakatit pitkuhimavaat akgaktuiyinit aniaktailigiyit kapitigutainik?

Ilangini nunait Kanatami, nutakatit pitkuhimayut tamamik aniaktailigiyit kapitigutainik ilihaktinagit. Akgaktuiyit aalangayut aalani pravinsimi ovalo nunakpuni.

Naluhuigumavit aniaktailigiyit kapitigutainik nunani Kanatami, ihivgiuklugit nunani aniakviit, foniklugit ovaluniit kagitauyakut takulugit hanianiitut aniakviit.

Aniaktailigiyit kapitigaaganik nutakatit, munaginiaktatit anialaagutainik-nutkalaaktut aniagutit. Munagiyakhatitlu aalat Inuit anialaagutainik aatjikutainik hapkoq anialaagutit. Amigaigumik Inuit kapitigaagamik, nutkaktilaaktavut hapkoq akhut anialaagutait.

6

Nutakatit hivuliit aniaktailigiyit kapitigutait – Kanuginiaka

Kaptigaagat alianaituk. Nutakatit mikiyumik anialiaaktut kihimi kilamik tamaniaktut – kilamik ovalo hinihainalaat!

Hapko a kanuk ihuinakhilaaktut ilinut ovalo nutakanut:

Takuyaktuktinatit...

Puigungilutit nutakatit aniaktailigiyit kapitigutait makpigaat pihimalugit aniakiit taaktiinut ovaluniit aniakviumut.

Talvungaguvit, apigyauniaktutit mikhaanut nutakatit kanugitaakhait aniaktailigiyit ovalo pikagiagani aalanik anialilaagutainik ovaluniit kanugitaakhait aniaktailigiyiit.

NALUNGITPIIT?

Apigyauniaktutit aniakvimiulutit ovaluniit taaktiit 15nik minutes nutakatit kapitutaakata ihivgiugiagani anialilaagutainik kapitigutainit.

Kanuktauk nutakatka kapititaugumik anialilaaktut?

Nalungitkuvit nutakatit kapitugainik anialilaaktut ukautilugit taaktiit ovaluniit munakhiit kapititaugumik.

Aniagutikaliktunik, mikiyumik anialilaaktut kapitigumik.

Takulaaktut anialaagutait kapitigaagamik ilauyut anikhaagutait ayokhlaaktut, puvitilkut ovalo uviniit puniaktut ovaluniit haniani ukaunik. Takuguvit hapko a anialaagutainik ovauniit ihumaaluguvit nutakatit aniaktailigiyiit, ukakatigilugit taaktiit ovaluniit munakhiit kilamik.

Ovalo, taaktiit ovaluniit munakhiit nalungitut huliyaangani ovalo kiulaaktut kilamik munagiyaagani anialaagutainik.

Kanuktauk nutakatka kalaligumik?

Nutakatit anikata ovaluniit kalakpata kapititaunialiktitlugit, ukakatigilugit taaktiit ovaluniit munakhiit. Ihivgiulaaktut kapitilaagiaganik ovaluniit utakilutik.

Kapititauligumik...

Kanuk ikayulaaktaga nutakatka?

Kilamiungilutit. Kilamiulaagunakhiyutit nutakatit kapiyaunialikata. Hamna naamaktuk. Kihimi anigutait kapitigutainit mikiyut ovalo kilamik inikhainaniaktut. Kilamiungitkuvit ovalo aliahukatigunik, nutakatit aliahuniaktutlu.

Tigumiaklugit. Ihivgiukhimayut nalvaakhimayait nutakat tiguyauhimayut kapitigaagamik kiavalaalaitut. Ivianginit maamakumi, nigipkalugit nutakatit kapititaunitinagit ovaluniit kapititluginit ihumaaluguigiaqani.

Pikatigilugit. Ikhigingitait, naalainaktait ukauhiit ovaluniit aktugutit ikayulaaktut ihumaaluguigiaqani nutakatit.

Iniktaakat kapitigutait...

Kanuk nutagaga kanuginiaktut?

Amigaitut nutakat nakuutianiaktut aniaktailigiyit kapitigaagamik.

Nutakatit mihigilaitunakhiyut kapitigaagamik. Ovaluniit ningaumainaniaktut ovaluniit kiuhimalutik ovaluniit hiniinaliklutik. Mikiyumik aniagutikanigunakhiyut, aupayaaliklutik kapivia ovaluniit puvilutik kapiviani.

Hapkoan kanuk kanugitjutait tamamik aatjikutauyut ovalo naamaktut. Ilaa, ihuinaaniaktut malgunik ublunik. Tunilaaktatit nutakatit aniagutinik ikayugiagani anigutainik ovalo mikhitilugit aniagutainik. Ihivgiuklugit taaktit ovaluniit munakhiit ovaluniit aniagutainik niuvikviiit hunamik tunilaaktut nutkagutikhainik.

Kanuk nalungilaaktunga ukakatigilugit taaktit ovaluniit munakhiit?

Foniklugit taaktit ovaluniit anikviit nutakatit pikalikata hapkonanik aniagutinik tuniyaugaagamik aniaktailigiyit kapitigutainik:

- ukpatait unalikata avataanik 40°C ovaluniit 104°F
- anikhaalaigumik ovaluniit tupiligumik – hamna pivaktut ukpatait unaligaagata
- kianginalikata ovaluniit kiviinalikata avataanik 24nik ikaaninik
- puvilikata kapitigutainik – ovalo puvitjutat angiliklikata
- hiniinalikata ovaluniit kiukataguikata

Nalungitiaktatit nutakatit. Naluhiuguvit hunavalunik aalanik kapitautaakata, nakuutiaktuk ihivgiuktaugumik aniakvimi munakhiit ovaluniit taaktinit ovaluniit aniakvimi.

Alianagaaluk pipkaiganik nutakatit ikpinaktunik munagiyaukaligamik mikhaanut aniakpialaagutainit nutktilaaktut.

7

Nani nalvaalaaktatka tuhagutifaanik?

Aatjikutaitut amigaitut angayukaat, apigiyumiagunakhiyutit aniaktailigiyit kapitigutainik. Ukakatigilugit taaktiit ovaluniit munakhiit pikagiagani tuhagutikhainik piyumayatit nutakatit aniaktailigiyit kapitigutikhainik.

Pravinsiit ovalo nunakputit tunivaktut aniaktailigiyit kapitigutainik pilihimayuit tamaat Kanatami. Nalvaagumaguvit tuhagutifaagutikhainik aniaktailigiyit kapitigutikhainik, ihivgiuklugit nunaini foniit aniakviit ovaluniit kagitauyakut hanianiitut aniakviit.

Hapkoa ilangit kagitauyakut takulviit nalvaalaktut tuhagutikhainik aniaktailigiyit kapitigutainik:

- Inuit Aniakviit Havakviit Kanatami
www.publichealth.gc.ca/immunization
- Kanatami Nutakatiligiit Katimayiit
www.caringforkids.cps.ca
- Kanatami Katimakatigiit Aniaktailigiyit Kapitigutait Naluhuitiligiit ovalo Tuhaktitiligiit
www.immunize.ca

8

Kilamik katitihimayut ihivgiugutait nutakatit aniaktailigiyit kapitigutainik

Piyaangani nutakatit piniaktut aniaktailigiyit kapitigutainik kakugu:

- Titigaklutit kakugu takuniaktut.** Hivulimi aniaktailigiyit kapitigutikhait piliniaktut nutakatit inuuhaakata.
- Pihimalugit nutakatit aniaktailigiyit kapitigutait makpigaat.** Pihimayakhatit nutakatit aniaktailigiyit kapitigutait makpigaat, piniaktatit hivulimi kapitikata.
- Titigaklutit aipaaniik takuniaktut.** Titigaklugit ubluit nutakatit aipaaniik aniaktailigiyit kapitiniaktut anitinatit aniakvimit taaktiit ovaluniit aniakviit.
- Titigaklugit ublua tatkikhutiinut.** Hamna titigaklugit angilaguvit puigungijaangani.
- Tutukhimalugit nutakatit aniaktailigiyit kapitigutait tamalaivimi.** Ililugit tamalaivimi nani nalvaahavikhanik atugumaligunik.

Puigungilutik, aniaktailigiyit kapitigutait aniktilaitut munagiyaangani nutakatit aniaktailigiyiit.

www.publichealth.gc.ca/immunization

